

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2020

03-10-30S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Цивільна безпека об'єктів та територій		Civil security of objects and territories	
Шифр за ОП	ОК 9	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil security	
Спеціальність Цивільна безпека	263	Fields of study Civil security	
Освітня програма: Охорона праці		Educational Program: Occupational health and safety	

Силабус навчальної дисципліни Цивільна безпека об'єктів та територій для здобувачів вищої освіти другого ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2020. 19 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/ZgeKmKi>

Розробник силабусу: Кусковець С.Л., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 5 від «24» листопада 2020 року

Завідувач кафедри: Филипчук В.Л., д-р. техн. наук, професор.

Керівник освітньої програми: Филипчук В.Л., д-р. техн. наук, професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури

Протокол № ____ від «__» _____ 202__ року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА: Макаренко Р.М., канд. техн. наук, доцент.

№ документа в ЕДО - СЗ №-5831.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів	6
Лекції:	32 год
Практичні заняття:	30 год
Самостійна робота:	118 год
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Кусковець Сергій Леонідович, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/FgFvirs>

ORCID

Як комунікувати

s.i.kuskovetc@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Масштабність надзвичайних ситуацій та їх негативні наслідки створюють загрозу життю і здоров'ю людей, що вимагає чіткої організації та ефективного проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а комплексна оцінка техногенної та пожежної безпеки і цивільного захисту окремих регіонів та об'єктів набуває важливого значення. Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні чіткого розуміння впливу надзвичайних ситуацій на об'єкти та території, вмінні приймати відповідні

інженерні рішення та управлінські дії щодо реалізації на практиці заходів (методів) захисту населення і територій та ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій.

Ціллю навчальної дисципліни є організація заходів забезпечення пожежної та техногенної безпеки та цивільного захисту на об'єктах та територіях, підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації надзвичайних ситуацій на об'єктах різного призначення.

Використовуються наступні методи навчання: демонстрація готових рішень, стендів; проблемно-пошуковий; навчальна дискусія.

Використовуються наступні технології навчання: аналіз конкретних ситуацій (ситуація-оцінка, ситуація-ілюстрація); проблемна лекція; лекція візуалізація; навчання на основі досвіду.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813>

Компетентності

Здатність формулювати особисту думку та доказово представляти точку зору щодо інженерних рішень та управлінських дій.

Готовність до реалізації на практиці в конкретних умовах заходів (методів) захисту населення і міських територій у надзвичайних ситуаціях та працівників від виробничих небезпек.

Уміння оптимізувати методи й засоби спрямовані на припинення дії небезпечних і шкідливих факторів, рятування життя і збереження здоров'я працівників і населення.

Здатність до розрахунково-аналітичного забезпечення виробничих рішень, контролю умов праці, організації та координації робіт з охорони праці і

цивільного захисту, управління системами життєзабезпечення підприємств та супроводу об'єктів з питань цивільного захисту та охорони праці.

Здатність до розроблення (проектування) систем і технологій спрямованих на створення безпечних умов для життя і професійної діяльності людини, розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій щодо проведення заходів із запобігання впливу виробничих небезпек, ліквідування надзвичайних ситуацій.

Усвідомлення функцій управління та форм їх реалізації державною політикою з питань охорони праці, пожежної та техногенної безпеки на рівні держави, адміністративних територій, суб'єкта господарювання.

Програмні результати навчання

Виконувати експертизу у сфері цивільної безпеки, проектів будівництва, містобудівної документації, засобів захисту та інших організаційних і технічних рішень спрямованих на захист працівника та населення від різних видів небезпек.

Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту працівників на робочих місцях, населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від небезпек за різних видів виробництва, оцінювання ефективності нових методів та систем захисту.

Передбачати та визначати зони підвищеного системного й індивідуального ризику, критерії прийнятих ризиків та їх рівнів.

Аналізувати можливі причини виникнення надзвичайної ситуації, нещасного випадку, професійного захворювання, аварії на об'єктах за різного виду виробництва та оцінювати їх наслідки.

Керувати системами управління цивільним захистом, охороною праці, техногенною безпекою на рівні підприємства, установи, організації, території.

Проводити оцінку стану забезпечення цивільної безпеки під час виконання

	<p>професійних обов'язків, експлуатації виробництв, об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж у різних галузях господарювання.</p> <p>Проводити аналіз правових, організаційних, технічних та інших заходів з питань цивільної безпеки.</p> <p>Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p>Вивчення навчальної дисципліни та її складових спрямоване на формування наступних соціальних навичок (soft skills):</p> <ul style="list-style-type: none"> взаємодія з людьми та вміння працювати в команді; оцінювати ризики та приймати рішення; уміння управляти людьми та управлінські якості формування власної думки та прийняття рішень.
Структура навчальної дисципліни	<p>Лекцій – 32 год; практичні заняття – 30 год; самостійна робота – 118 год.</p> <p>Програма навчальної дисципліни:</p> <p>Тема 1. Основні загальні відомості про надзвичайні ситуації та реагування на них (2 год.).</p> <p>Тема 2. Система управління цивільного захисту (2 год.).</p> <p>Тема 3. Сили цивільного захисту (2 год.).</p> <p>Тема 4. Аварійно-рятувальна техніка та обладнання служб цивільного захисту (2 год.).</p> <p>Тема 5. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях (2 год.).</p> <p>Тема 6. Підготовка органів управління та сил цивільного захисту до дій за призначенням (2 год.).</p> <p>Тема 7. Організація і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій (2 год.).</p> <p>Тема 8. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій на транспорті (2 год.).</p>

Тема 9. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій у наслідок пожеж та вибухів (2 год.).

Тема 10. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання) НХР та РР (2 год.).

Тема 11. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій унаслідок раптового руйнування будівель і споруд (2 год.).

Тема 12. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій унаслідок аварій в енергетичних системах та системах життєзабезпечення (2 год.).

Тема 13. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій природного характеру (2 год.).

Тема 14. Заходи забезпечення пожежної та техногенної безпеки (2 год.).

Тема 15. Основні вимоги щодо забезпечення пожежної та техногенної безпеки (2 год.).

Тема 16. Державний нагляд і контроль у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки (2 год.).

Форми проведення занять: лекції; практичні заняття; ознайомчі екскурсії.

Особливість практичної підготовки: практичні заняття проводяться у спеціалізованій аудиторії; практична підготовка передбачає відвідування пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС України та суб'єктів господарювання.

Засоби навчання: мультимедійний проектор; стенди.

Бали за поточне оцінювання – 60 балів; за підсумкове – 40 балів.

Методи оцінювання та структура оцінки

Обов'язковими видами завдань є: практичні заняття, самостійна робота, поточні контрольні модулі (№№1, 2) за змістом

лекційного курсу.

Шкала оцінювання досягнень студента:

Вид заняття	Бали
1. Поточна складова оцінювання	
1.1. Практична робота №1. Розрахунок сил і засобів для гасіння пожежі і виконання аварійно-рятувальних робіт на хімічно небезпечних об'єктах	4
1.2. Практична робота №2. Розрахунок сил і засобів, необхідних для локалізації й знешкодження джерела хімічного забруднення та для проведення пошуково-рятувальних робіт при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах	6
1.3. Практична робота №3. Розрахунок сил і засобів для деблокування потерпілих з-під завалів при руйнуванні багатоповерхових будинків (споруд)	4
1.4. Практична робота 4. Розрахунок сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при порушенні транспортних сполучень (завалах та руйнуваннях мостів)	4
1.5. Практична робота 5. Розрахунок сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при ліквідуванні аварій на комунально-енергетичних мережах	4
1.6. Практична робота 6. Розрахунок сил і засобів підрозділів аварійно-рятувальних сил для проведення евакуації при затопленні (підтопленні) населених пунктів	6
1.7. Практична робота 7. Розрахунок сил і засобів: 1. для проведення поховальних робіт при епізоотії; 2. підрозділів охорони громадського правопорядку під час ліквідації НС; 3. підрозділів медицини катастроф під час ліквідації НС	4
1.8. Практична робота 8. Введення сил цивільного захисту в зону ураження стихійним лихом	4
1.9. Практична робота 9. Розрахунок ймовірності виникнення пожежі	4
1.10. Практична робота 10. Оцінювання пожежної обстановки суб'єкта господарювання	4
1.11. Практична робота 11. Оцінювання обстановки при вибухах паливно-повітряних сумішей	4
1.12. Практична робота 12. Інженерні роботи на об'єктах, що зазнали ураження внаслідок дії повітряної ударної хвилі	8
1.2 Самостійна робота студента	4
Всього поточна складова оцінювання:	60
2. Підсумкова складова оцінювання	

2.1. Модульний контроль №1	20
2.2. Модульний контроль №2	20
Всього підсумкова складова оцінювання:	40
Разом:	100

Критерії оцінювання практичних завдань (% від кількості балів, якими оцінюється кожне практичне завдання:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Умови отримання додаткових балів:

участь у кафедральних наукових конференціях (доповідь за тематикою навчальної дисципліни) – 5 балів;

участь у Всеукраїнській науковій конференції (тези за тематикою навчальної дисципліни) – 10 балів;

участь у конкурсі студентських наукових робіт (наукова робота за тематикою навчальної дисципліни) – 15 балів;

індивідуальна (науково-дослідницька) робота з тематики навчальної дисципліни, яка не увійшла в матеріал лекцій (звіт про роботу) – 10 балів.

Модульний та поточний контроль проводиться відповідно до «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» URL:

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti> або URL:
<https://cutt.ly/qgeLrp6>

Звернення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на підставі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті

водного господарства та природокористування», «Порядок звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів: «Ризики та моделювання в цивільній безпеці», «Інженерний захист населення», «Системи індивідуального захисту».
Поєднання навчання та досліджень	Здобувач вищої освіти може приймати участь у роботі наукових гуртків кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, студентських наукових конференціях, конкурсі студентських наукових робіт за тематикою навчальної дисципліни.
Інформаційні ресурси	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М.М. Гіроль, Л.Р. Ниник, В.Й. Чабан Техногенна безпека. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2003. – 358 с. 2. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист. Підручник. – Київ : Знання-Прес, 2007. – 487 с. 3. Євдін О.М, Могильниченко В.В, Скідан М.А, Рибаківа Е.О. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Том 1. "Техногенна та природна небезпека". Посібник. – К.: КІМ, 2007. – 636 с. URL: https://www.twirpx.com/file/1228731/ (дата звернення: 23.11.2020). 4. В.Г. Аветисян, Ю.М. Сенчихін, С.В. Кулаков, Ю.О. Куліш, В.В. Тригуб Електронний підручник "Організація аварійно-рятувальних робіт". За загальною редакцією В.П. Садкового. (Лист МОН від 12.06.09 № 1/11-4066). <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Кодекс цивільного захисту України із змінами. URL: https://cutt.ly/Fhl3zjL (дата звернення: 24.11.2020). 6. Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення

навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях». URL: <https://cutt.ly/qhl3vIC> (дата звернення: 24.11.2020).

7. Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту». URL: <https://cutt.ly/bhl3mSm> (дата звернення: 24.11.2020).

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту». URL: <https://cutt.ly/Ahl3EJS> (дата звернення: 23.11.2020).

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/Ghl3OEb> (дата звернення: 24.11.2020).

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 409 «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/Dhl3SmN> (дата звернення: 24.11.2020).

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту». URL: <https://cutt.ly/ahl3G4c> (дата звернення: 24.11.2020).

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.2013 р. № 874 «Про затвердження критеріїв утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та переліку суб'єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини)». URL: <https://cutt.ly/Xhl3XSi> (дата звернення: 25.11.2020).

13. Постанова КМУ від 05.09.2018 р. № 715 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/6hz0RIT> (дата звернення: 25.11.2020).

14. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.01.2014 р. № 37-р Про схвалення Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. URL: <https://cutt.ly/Ohl3NEu> (дата звернення: 25.11.2020).

15. Наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. «Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010». URL: <https://cutt.ly/Ghl30Z6> (дата звернення: 24.11.2020).

16. Наказ МВС України від 06.08.2018 № 658 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/lhl38yP> (дата звернення: 24.11.2020).

17. Наказ МВС України від 20.04.2017 № 325 «Типове положення про підрозділ з питань цивільного захисту суб'єкта господарювання». URL: <https://cutt.ly/yhl36dh> (дата звернення: 25.11.2020).

18. Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні». URL: <https://cutt.ly/dhl8ruw> (дата звернення: 25.11.2020).

19. Наказ МВС України від 05.11.2018 р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки». URL: <https://cutt.ly/Mhl8uxK> (дата звернення: 25.11.2020).

20. Наказ МНС України від 05.10.2007 року № 685 «Методичні рекомендації «Організація управління в надзвичайних

ситуаціях». URL: <https://cutt.ly/Ehl8xRc> (дата звернення: 23.11.2020).

21. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/>.

22. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. URL: <https://cutt.ly/fgMYJOS>.

23. Наукова бібліотека НУБГП. URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).

24. Журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL: <http://oppb.com.ua>.

25. Журнал «Надзвичайна ситуація +». URL: <https://ns-plus.com.ua>.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3148> за календарем та відповідно до «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУБГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>

Правила академічної доброчесності

«Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУБГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>
«Кодекс честі студентів» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>

Вимоги до відвідування

«Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>
«Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>

Неформальна та інформальна освіта

«Положення про формальну та інформальну освіту в НУБГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Зворотна інформація отримується шляхом анкетування наприкінці курсу дисципліни відповідно до «Порядок опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті

	водного господарства та природокористування» https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti	URL:
Оновлення*	Оновлення дисципліни у 2020 р. не проводилось	
Навчання осіб з інвалідністю	«Концепція щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti	URL:
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	До викладання окремих тем навчальної дисципліни запрошуються представники ГУ ДСНС в Рівненській області	
Інтернаціоналізація	https://www.iso.org/standards-catalogue/browse-by-ics.html	

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 32 год	Практичні 30 год	Самостійна робота 118 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1 проводити розрахунок сил і засобів для гасіння пожежі і виконання аварійно-рятувальних робіт на хімічно небезпечних об'єктах		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №1 Розрахунок сил і засобів для гасіння пожежі і виконання аварійно-рятувальних робіт на хімічно небезпечних об'єктах Звіт з самостійної роботи	
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень	
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2 проводити розрахунок сил і засобів, необхідних для локалізації й знешкодження джерела хімічного забруднення та для проведення пошуково-рятувальних робіт при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №2 Розрахунок сил і засобів, необхідних для локалізації й знешкодження джерела хімічного забруднення та для проведення пошуково-рятувальних робіт при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах Звіт з самостійної роботи	
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень	
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3 проводити розрахунок сил і засобів для деблокування потерпілих з-під завалів при руйнуванні багатопверхових будинків (споруд)		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №3 Розрахунок сил і засобів для деблокування потерпілих з-під завалів при руйнуванні багатопверхових будинків (споруд) Звіт з самостійної роботи	
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень	
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту	

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4 визначати кількість сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при порушенні транспортних сполучень (при завалах та руйнуваннях мостів)	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №4 Розрахунок сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при порушенні транспортних сполучень (завалах та руйнуваннях мостів)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5 визначати чисельність сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при ліквідуванні аварій на комунально-енергетичних мережах	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №5 Розрахунок сил і засобів аварійно-відновлювальних формувань при ліквідуванні аварій на комунально-енергетичних мережах
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6 визначати кількість сил і засобів підрозділів аварійно-рятувальних сил для проведення евакуації при затопленні (підтопленні) населених пунктів	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №6 Розрахунок сил і засобів підрозділів аварійно-рятувальних сил для проведення евакуації при затопленні (підтопленні) населених пунктів Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
За поточну (практичну) складову оцінювання 28 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 20 балів
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7 проводити розрахунок сил і засобів для здійснення поховальних робіт при епізоотії, підрозділів охорони громадського правопорядку під час ліквідації НС та підрозділів медицини катастроф під час ліквідації НС	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №7 Розрахунок сил і засобів: 1. для проведення поховальних робіт при епізоотії; 2. підрозділів охорони громадського правопорядку під час ліквідації НС; 3. підрозділів медицини катастроф під час ліквідації НС Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН8 організовувати введення сил цивільного захисту в зону ураження стихійним лихом	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №8 Введення сил цивільного захисту в зону ураження стихійним лихом Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база цивільного захисту
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН9 визначати ймовірності виникнення пожежі	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №9 Розрахунок ймовірності виникнення пожежі

Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН10 оцінювати пожежну обстановку суб'єкта господарювання	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №10 Оцінювання пожежної обстановки суб'єкта господарювання
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН11 оцінювати обстановку при вибухах паливно-повітряних сумішей	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №11 Оцінювання обстановки при вибухах паливно-повітряних сумішей
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної та техногенної безпеки
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН12 проводити інженерні роботи на об'єктах, що зазнали ураження внаслідок дії повітряної ударної хвилі	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №12 Інженерні роботи на об'єктах, що зазнали ураження внаслідок дії повітряної ударної хвилі
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту
За поточну (практичну) складову оцінювання 32 балів За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 20 балів	
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	
Усього за дисципліну	
	60
	40
	100

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1. Основні загальні відомості про надзвичайні ситуації та реагування на них			
Результати навчання: РН-1-РН-8	Кількість годин: 2	Література: 2; 3; 5; 7; 14-16	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Основні поняття та визначення. Причини виникнення надзвичайних ситуацій. Класифікація надзвичайних ситуацій. Наслідки надзвичайних ситуацій. Принципи створення системи підтримки управлінських рішень з регіональної безпеки. Основні сценарії управління системою реагування на виникнення надзвичайних ситуацій. Управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.		

Тема 2. Система управління цивільного захисту			
Результати навчання: РН-8; РН-12	Кількість годин: 2	Література: 2; 5; 8-11; 17	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Правова основа та суб'єкти забезпечення цивільного захисту. Основні принципи забезпечення цивільного захисту. Повноваження КМ України, РНБО, ДСНС у сфері цивільного захисту. Єдина державна система цивільного захисту. Постійно діючі та координуючі органи управління цивільного захисту. Організація заходів цивільного захисту на об'єктах та територіях. Структурний підрозділ (посадова особа) з питань цивільного захисту об'єкта або території. Планування заходів цивільного захисту		

	об'єкта. Фінансове забезпечення заходів цивільного захисту. Створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
--	---

Тема 3. Сили цивільного захисту

Результати навчання: РН-1-РН-8	Кількість годин: 2	Література: 2 5; 7; 8; 11; 12; 17	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Склад та основні завдання сил цивільного захисту, порядок їх створення. Аварійно-рятувальні служби. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту. Критерії, за якими утворюються державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях. Спеціалізовані служби цивільного захисту. Формування цивільного захисту. Добровільні формування цивільного захисту. Громадські організації цивільного захисту.		

Тема 4. Аварійно-рятувальна техніка та обладнання служб цивільного захисту

Результати навчання: РН-1-РН-8; РН-12	Кількість годин: 2	Література: 2; 4; 5; 8	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Основні види техніки та обладнання, що застосовується при ліквідуванні надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Засоби пошуку і рятування людей. Аварійно-рятувальні машини, машини радіаційного та хімічного захисту. Технічні засоби спеціальної обробки. Дезінфекційно-душова установка ДДА-66. Пожежна й інженерна техніка та її застосування при проведенні аварійно-рятувальних робіт.		

Тема 5. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях

Результати навчання: РН-6-РН-8;	Кількість годин: 2	Література: 2- 7; 8	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Навчання працюючого населення. Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана зі здійсненням заходів цивільного захисту. Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку. Навчання непрацюючого населення.		

Тема 6. Підготовка органів управління та сил цивільного захисту до дій за призначенням

Результати навчання: РН-8	Кількість годин: 2	Література: 2- 5; 7; 8; 12	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зменшення масштабів НС. Вимоги до складу, змісту та форми плануючої документації. Організація підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту. Особливості підготовки органів управління та сил цивільного захисту. Порядок підготовки та проведення командно-штабних навчань органів управління, сил цивільного захисту та спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.		

Тема 7. Організація і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій

Результати навчання: РН-1-РН-8	Кількість годин: 2	Література: 2- 5; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, організація та порядок проведення. Управління проведенням аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Організація взаємодії при виконанні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Методи та засоби пошуку і рятування людей та майна. Невідкладні роботи.		

Тема 8. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій на транспорті

Результати навчання:	Кількість годин:	Література: 4;	Лінк на MOODLE:
----------------------	------------------	----------------	-----------------

навчання: PH-4; PH-7	годин: 2	15; 16; 20	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Види транспорту та можливі транспортні надзвичайні ситуації. Порядок та особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій на залізничному, автомобільному, авіаційному, водному, трубопровідному транспорті та аварій у метрополітені.		

Тема 9. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні надзвичайних ситуацій у наслідок пожеж та вибухів

Результати навчання: PH-1; PH-10; PH-12	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах пожеж. Порядок та особливості проведення аварійно-рятувальних робіт під час ліквідування аварій на пожежо- та вибухонебезпечних об'єктах, пожеж і вибухів на транспорті, під час гасіння пожеж у екологічних системах.		

Тема 10. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання) НХР та РР

Результати навчання: PH-1; PH-2	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання), утворення і розповсюдження НХР. Технології локалізації витоку та знезараження хмари НХР. Спеціальна обробка та її види. Знезараження територій, доріг. Дегазація забрудненої території, техніки та обладнання. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування аварій на біологічнонебезпечних об'єктах. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах викидання (загрози викидання) РР. Ліквідування (локалізація) аварій на радіаційнонебезпечних об'єктах. Дезактивація. Демеркуризація. Забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні проливів (викидів) нафти і нафтопродуктів.		

Тема 11. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій унаслідок раптового руйнування будівель і споруд

Результати навчання: PH-3; PH-4	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Причини руйнування будівель та споруд. Характеристика та класифікація завалів у разі руйнування будівель і споруд. Фактори, що впливають на ефективність проведення робіт. Порядок та особливості проведення пошукових та аварійно-рятувальних робіт у завалах.		

Тема 12. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій унаслідок аварій в енергетичних системах та системах життєзабезпечення

Результати навчання: PH-5	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Особливості ліквідуванні наслідків надзвичайних ситуацій на комунально-енергетичних та технологічних мережах. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на електричних мережах. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на водопровідних мережах та мережах каналізації. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на мережах газозабезпечення та теплопостачання. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідуванні аварій на технологічних трубопроводах. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у замкнутих просторах.		

Тема 13. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій природного характеру			
Результати навчання: РН-11	Кількість годин: 2	Література: 4; 15; 16; 20	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій, пов'язаних з повинню, небезпечними метеорологічними явищами, аваріями на гідродинамічних спорудах. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій, пов'язаних із землетрусом, зсувом, обвалом та осіданням земної поверхні. Загальні правила безпеки при проведенні окремих видів аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.		

Тема 14. Заходи забезпечення пожежної та техногенної безпеки			
Результати навчання: РН-9; РН-10	Кількість годин: 2	Література: 1; 5; 14-16; 18; 19	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Джерела небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки. Забезпечення техногенної безпеки на об'єкті.		

Тема 15. Основні вимоги щодо забезпечення пожежної та техногенної безпеки			
Результати навчання: РН-9; РН-10	Кількість годин: 2	Література: 1; 5; 15; 16; 18; 19	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Основні вимоги щодо забезпечення техногенної безпеки на об'єктах, на небезпечних територіях та у зонах можливого ураження. Загальні вимоги пожежної та техногенної безпеки щодо утримання об'єктів та територій. Державна стандартизація у сфері цивільного захисту.		

Тема 16. Державний нагляд і контроль у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки			
Результати навчання: РН-9; РН-10	Кількість годин: 2	Література: 5; 13	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4813
Опис теми	Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Порядок подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. Порядок проведення планових (позапланових) перевірок щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки. Способи здійснення державного нагляду. Державна експертиза дотримання вимог пожежної, техногенної безпеки і цивільного захисту під час проектування, будівництва та експлуатації об'єктів, забудові населених пунктів.		

Завідувач кафедри ОПтаБЖД,
д-р. техн. наук, професор

Филипчук В.Л.

Керівник освітньої програми
«Охорона праці»,
д-р. техн. наук, професор

Филипчук В.Л.

Лектор,
доцент кафедри ОПтаБЖД
канд. техн. наук, доцент

Кусковець С.Л.